

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw
 Bischoffsheimlaan 1-8 • 1000 Brussel • T +32 2 211 55 00
 BIC GKCCBEBB • IBAN BE 10 0910 1156 9604
 RPR Brussel BE 0451 857 573
 info@vvsg.be • www.vvsg.be

Aan de heer Bart Somers
 Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
 Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
 Arenberggebouw
 Arenbergstraat 7
 1000 Brussel

ons kenmerk JL
 uw kenmerk --
 contact Jan Leroy – jan.leroy@vvsg.be – 0476-999991
 datum 29 oktober 2020
 bijlage(n)
 onderwerp **Digitaal vergaderen lokale politieke organen**

1/3 Mijnheer de minister,

U vroeg de VVSG om advies over een ontwerpbesluit van de Vlaamse regering dat digitale vergaderingen van lokale bestuursorganen een juridische grondslag moet geven. We danken u alvast voor deze vraag. In wat volgt vindt u onze reactie.

De VVSG is zeer tevreden dat de Vlaamse regering snel werkt maakt van een decretale rechtsgrond voor de digitale en de hybride vergaderingen. Het is positief dat de bevoegdheid om al dan niet te kiezen voor een digitale of hybride vergadering bij het lokaal bestuur zelf zal liggen, evenals de concrete uitwerking daarvan.

Volledig digitale vergaderingen

- De VVSG stelt voor om voor de vergaderingen van het college en van het vast bureau zo weinig mogelijk voorwaarden vast te leggen. Het uitgangspunt van een digitale vergadering is een bijeenkomst, fysiek of (gedeeltelijk) digitaal. Voor de openbare raadsvergaderingen is dat logisch, voor de besloten vergaderingen van het college is dat niet echt nodig. In vele besturen bestaan er al lang zogenaamde 'e-colleges'. Ze worden bv. in vakantieperiodes gebruikt om ook dan de belangrijkste beslissingen te kunnen nemen zodat de gewone werking van het bestuur niet in het gedrang komt. Deze werkwijze is goed ingeburgerd en levert geen problemen op (zie ook het antwoord op de parlementaire vraag nr. 498 van 2 september 2010 van Peter Reekmans).
- De leden moeten in een digitale vergadering zichtbaar en hoorbaar herkenbaar zijn op een wijze waardoor hun identiteit kan worden vastgesteld. De VVSG stelt voor om de woorden 'zichtbaar en hoorbaar' te schrappen. Het is beter om in de memorie van toelichting uit te leggen dat de identificatie meestal zichtbaar en hoorbaar zal zijn, maar het is denkbaar dat er andere systemen ontstaan waardoor de raadsleden bv. op basis van de elektronische identiteitskaart of ltsme herkend worden.
- Het is vanzelfsprekend dat de voorzitter in staat moet zijn om de vergadering goed te leiden. De VVSG stelt daarom voor dat het ontwerp uitdrukkelijk vermeldt dat de voorzitter zich kan laten bijstaan door een of meer personeelsleden (aangewezen door de algemeen directeur) of door een raadslid.
- Nu staat in de nota aan de Vlaamse regering 'dat de voorzitter het geluid en eventueel het beeld moet kunnen uitzetten van een lid dat met zijn gedrag de vergaderorde

verstoot'. Dit wordt beter geschrapt want het gaat verder dan wat een voorzitter kan bij een fysieke vergadering.

- Het begrip 'openbare' wilsuitdrukking is verwarrend. De VVSG stelt voor om dit te vervangen door 'uitdrukkelijke' wilsuitdrukking.
- De livestream is – terecht – belangrijk. Zonder livestream van de openbare zittingen zijn de beslissingen niet rechtsgeldig. Maar wat gebeurt er als de livestream door technische problemen hapert? Moeten stemmingen dan opnieuw worden gehouden zodra de livestream opnieuw werkt? Valt de livestream definitief weg, is dat dan ook meteen het einde van de openbare zitting? Een technisch probleem bij een individuele luisteraar/kijker wiens verbinding wegvalt mag nooit de reden zijn voor de vernietiging van een beslissing.

Hybride vergaderingen

- De opmerkingen bij de volledig digitale vergaderingen gelden ook voor de hybride vergaderingen (zie hoger).
- Een livestream, zoals bij een volledige digitale vergadering, is niet nodig wanneer er publiek aanwezig kan zijn. De audiovisuele live-verbinding geldt enkel voor het digitaal aanwezige raadslid. Betekent het ook dat iedereen het raadslid moet kunnen horen én zien wanneer dit raadslid tussenkomt of deelneemt aan de mondelinge stemming?
- Uit de ervaringen van de voorbije maanden blijkt dat het voor de raadsvoorzitters extra werk is om ook de digitale deelnemers in het oog te houden en volwaardig te laten deelnemen. Extra ondersteuning van personeelsleden of een raadslid is zeker niet overbodig.

Wat ontbreekt?

- Tijdens de openbare raadsvergaderingen is er een fysieke afscheiding tussen de raadsleden en het publiek. Dat zou eigenlijk ook zo moeten zijn bij digitale vergaderingen. Belangrijk is dat het raadslid niet onder druk gezet wordt. De VVSG stelt voor om in het besluit het principe op te nemen dat tijdens de besloten zitting van een digitale of hybride vergadering enkel het raadslid, en de eventuele vertrouwenspersoon, de vergadering mogen volgen. De memorie van toelichting kan aanbevelen om daar in het begin van de vergadering afspraken over te maken en dat eventueel in de deontologische code op te nemen.
- Het voorstel van besluit regelt niets voor de digitale vergaderingen van andere (inter)lokale entiteiten zoals intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, OCMW-verenigingen, autonome gemeentebedrijven, Dat zou het best wel gebeuren, bv. met het inschrijven van enkele algemene principes die verder bij de entiteiten zelf kunnen worden ingevuld.
- De VVSG vraagt dat de minister van Binnenlands Bestuur de nodige contacten legt met zijn federale collega van Binnenlandse Zaken voor de organisatie van digitale vergaderingen van politie- en hulpverleningszones.
- De nieuwe mogelijkheden voor digitaal vergaderen zijn een stap vooruit. Het is echter belangrijk dat geïnvesteerd wordt in goed materiaal en aangepaste software. Zo zijn besturen momenteel op zoek naar eenvoudige systemen voor de geheime stemming.

Er moet nagedacht worden over de veiligheid van de kanalen en systemen die men wil gebruiken. Een positief advies van de informatieveiligheidsconsulent om met een bepaald programma digitaal te mogen vergaderen is een pluspunt.

We zijn uiteraard graag bereid het bovenstaande verder met u te bespreken.

Hoogachtend

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Wim Dries', written in a cursive style.

Wim Dries
Voorzitter

A handwritten signature in red ink, appearing to be 'Kris Snijkers', written in a cursive style.

Kris Snijkers
Algemeen directeur